



*Хавиер Бермудес*

27.05.2009 / 07:45

## **Съдия Хавиер Бермудес пред камерата на БНТ**

Най-охраняваният съдия в Испания, а и в Европа, съдия Хавиер Гомес Бермудес беше в България по покана на клуб „Журналисти срещу корупцията“ за премиерата на филма „Испания – съдебен модел, добри практики“, който БНТ ще излъчи в събота, 30 май. Бермудес, когото наричат съдия номер едно на Испания, е председател на Наказателното отделение на Националната аудиенсия, върховният испански съд, който има последната дума по делата, свързани с тероризъм, организирана престъпност, пране на пари и корупция. По време на престоя си у нас съдия Бермудес беше охраняван от 15 барети от Специализирания отряд за борба с тероризма. Заради присъдите срещу лидери на ЕТА и терористи, свързани с Ал Кайда, съдия Бермудес е мишена номер едно на много терористични групировки. Хавиер Бермудес е съдия по мегаделото за най-тежкото престъпление в историята на съвременна Европа – атентата на мадридската гара „Аточа“ на 11 март 2004 г. Терористичният акт, дело на ислямската групировка Джихад отне живота на 192 души, а ранените бяха близо 2000. Един от малкото колеги, с които съдия Бермудес прие да разговаря лично е нашият колега Иво Никодимов. Пред него съдия Бермудес говори за ЕТА, за съдебната власт и журналистите, но започна от делото за атентата на 11 март 2004, който определи като най-голямата трагедия за Испания след Гражданската война.

### **Следва пълен текст на интервюто:**

Иво Никодимов: "Осъдихте 21, а за атентатите на гара "Аточа" обвинените бяха 29. Какви съмнения Ви тормозеха по време на делото?"

Хавиер Гомес Бермудес, испански върховен съдия: "В края на делото няха съмнения. Ние не вземаме решения за виновността, докато не се разгледат всички доказателства. Има един основен принцип - да не сгрешеш. Затова в правосъдието и в наказателното производство трябва да оцениш доказателствата в тяхната съвкупност. Аз не знаех, когато започна процесът, а и по средата на процеса, дали те са виновни или невинни. И истината е, че оправдахме част от хората, както казахте и Вие, не осъдихме всички. Най-сложният момент беше, когато след делото се събирахме с колегите и обсъждахме решението какво да правим. Това бяха много тежки дни, в които не намирахме правилно решение от юридическа гледна точка на някои от проблемите. И по някакъв начин ние имахме чувството за възможен провал на делото. Друг много тежък момент беше след произнасянето на присъдата. Тогава жертвите на атентата и близките на загиналите, които са много, дадоха израз на всичките си сдържани дотогава чувства. Трябва да се каже, че жертвите на тези ужасни атентати от 11 март 2004 се държаха безупречно всеки ден и живяха в една и съща зала със семействата на обвиняемите. И нямаше нито един инцидент."

Иво Никодимов: "Тоест нямаше никакъв натиск от страна на пострадалите?"

Хавиер Бермудес: "Не, не, абсолютно."

Иво Никодимов: "Казват, че подобен процес се гледа повече от година. Как успяхте да решите делото само за няколко месеца?"

Хавиер Бермудес: "Всеки ден работехме по 8 часа в залата, като гледане на делото. След това продължавахме с колегите по материалите. Дори в някои дни работехме общо по 14-16 часа. В Националната аудиенсия много често работният ден се удължава, става маратонски работен ден. Тогава, когато съществува опасност да се проточи делото. От 700-те свидетели, показания пред съда дадоха около 400. При другите нямаше нужда от допълнителни обяснения, но и при 300 вещи лица. Да, прав сте. Най-оптимистичната прогноза беше, че ще трае около година и половина. Аз предварително казах, че делото ще приключи преди лятната отпуска. Никой не ми повярва. Тайната е един добър екип. Едни великолепни служители - двама колеги, които подкрепяха моите решения, дори когато бяха погрешни. И едно искрено сътрудничество с прокуратурата и с държавния апарат. Трябва да кажем, че прокурорът в едно такова дело не е просто още една страна, а една изключително квалифицирана страна."

Иво Никодимов: "Да преминем към ЕТА - другата част от Вашия живот. Кога организацията беше най-големият проблем на Испания?"

Хавиер Бермудес: "През 80-те години - първите години на демокрацията, това е изключително тежък период - ние го наричаме оловния период. Защото практически през два дни падаше по една жертва на тероризма. И в продължение на две последователни години имаше по две жертви на всеки три дни. Тоест 250 жертви годишно. Това е един толкова тежък период, както си спомняте - дори имаше опит за държавен преврат през 83-та и сега си давам сметка, че с направеното срещу ЕТА доказахме нещо важно. Не е нужен държавен преврат, за да се сложи край на тероризма. А че диктатурите стимулират тероризма - държавата, но с действията си, а не с думите трябва да изпраща към терористите и към престъпниците едно послание - каквото и да правите, ще ви гепим."

Иво Никодимов: "Как го направихте? Прочетох, че Вие сте една от причините да бъде прекършен гръбнакът на ЕТА, как стана това?"

Хавиер Бермудес: "Мисля, че в България много ме обичате. Тук за мен май се казват неща, които не са реални."

Иво Никодимов: "Прочетох го в испанска медия, там Ви сочат като причина."

Хавиер Бермудес: "Един човек не може да направи това. Просто аз имах привилегията да участвам в събития, които станаха исторически. Например, след като ръководството на ЕТА падна в Бидар, Франция, изградихме една нова теория, за да осъдим босовете на организацията. Тогава имах възможността на изигряя една съществена роля. ЕТА ползваше малолетни за атентатите си и ние направихме Централен съд за малолетни. Той се ръководеше от Хосе Мария Васкес. Преди малко имахме удоволствието, заедно с Вас и него да поговорим на чаша кафе. Та тогава този съд се занимава само с младежкия тероризъм, изключително и само с него. След Хосе Мария този съд поех аз и така двамата за няколко години изкоренихме младежката престъпност в Испания. Тази стратегия и откъсването на непълнолетните от терористите нанесе наистина много тежък удар на ЕТА. И знаете ли, важно е философията и начинът на работа да продължават, дори когато хората се сменят."

Иво Никодимов: "Висока лична цена плащате обаче, непрекъснато сте под жестока охрана. Сигурно се живее много трудно така?"

Хавиер Бермудес: "Не е трудно, защото те са добри професионалисти. И искам от сърце да благодаря на българските органи на сигурността тук. Наистина видях абсолютни професионалисти в лицето на Вашите спецслужби за сигурност и антитероризъм, работят невероятно. Иначе, факт е, че когато си под постоянна охрана губиш част от свободата си. Но нека не грешим, когато някой, в този случай аз, заеме такъв пост, то е, защото той иска, защото плюсовете са повече от минусите. Ако не се чувствах компенсиран от присъдите и постигнатото, то нямаше да бъда на тази позиция и значи нямам право да се оплаквам."

Иво Никодимов: "Вие сте съдия. Как работите с журналистите, говорите ли с тях в Испания?"

Хавиер Бермудес: "Да. Защо да не говоря. Съпругата ми е журналист, понякога и с нея си говоря."

Това е шега. Но, Хавиер Мартинес го каза и пред Вас преди малко, в един съд като Аудиенсия Насионал прозрачността е задължителна. Единственият начин да се получи тази прозрачност е като позволим на журналистите да покажат на обществото какво вършим - и доброто, и лошото. Създали сме едни добри условия - технически модерен и добре оборудван пресцентър и журналистите непрекъснато са при нас, говорим си по коридорите, всеки ден пием заедно с журналистите кафе, а когато има повече време обядваме заедно. Те уважават личния ни живот, а ние уважаваме правото им да си упражняват професията и правото на хората да знаят какво и как работим."